

Təsdiq edirəm:
 Biznes mühiti və beynəlxalq
 reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
 Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin
 birinci müavini Yaqub Eyyubov

18.03.2020-ci il

**Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Xarici ticarət və ticarət tarifləri işçi qrupunun
 2020-ci il üçün Fəaliyyət Planı**

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (2019-cu il üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcra orqanları	Məsul şəxslər
Qlobal Rəqabətlik Hesabatı							
1.	7.0.4. Qeyri-tarif baryerlərinin əhatə dairəsi 1-7 (ən yaxşı)	25-ci yer, 66.3 bal	"Qeyri-tarif baryerləri (məsələn: səhiyyə və məhsul standartları, texniki və etiketləmə tələbləri və s.) idxal olunan malların daxili bazarda rəqabət qabiliyyətini nə dərəcədə məhdudlaşdırır?" başlıqlı sorğuya cavab [1 = ciddi şəkildə məhdudlaşdırır; 7 = qətiyyən məhdudlaşdırmır] (2018-2019-cü illər üçün orta çəkili göstəricilər, yaxud əldə olan ən son məlumatlar.)	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. "Gömrük sərhədindən keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin bəyan edilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 22 iyul tarixli 263 nömrəli Qərarının və aidiyyəti digər hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi; 2. Konsiqnasiya yolu ilə aparılan ixrac əməliyyatlarında hesablaşma ilə bağlı əməliyyatların təkmilləşdirilməsi;	Oktyabr 2020-ci il	Dövlət Gömrük Komitəsi, Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi	Fuad Quliyev Fuad Məmmədov Rəşad Həsənov Nigar Nuriyeva Gülçin Ələsgərova Natiq Rəsulov

				<p>3. İdxal və ixrac əməliyyatları zamanı qida təhlükəsizliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə gömrük rəsmiləşdirilməsinin aparıldığı gömrük sahələrində müvafiq nəzarət məntəqələrinin yaradılması;</p> <p>4. Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin səlahiyyətləri çərçivəsində sınaq nümunələrinin götürülməsinə dair norma və qaydaların beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması;</p> <p>5. İxrac sertifikatlarının və digər sənədlərin xarici dövlətlərlə qarşılıqlı tanınması, ekvivalentlik prinsipinin tətbiqi;</p> <p>6. İdxal əməliyyatlarına risk əsaslı yanaşmanın tətbiqi;</p> <p>7. Dövlət rüsumlarının və laborator xidmət haqlarının ödənişinin elektronlaşdırılması;</p> <p>8. Elektron müraciətlərin edilməsi, eləcə də dövlət rüsumlarının və laborator xidmət haqlarının ödənilməsi üçün mobil tətbiqlərin hazırlanması;</p> <p>9. "Təhlükəsiz Qida Partnyoru" nominasiyasının yaradılması, o cümlədən nominasiya qalibləri üçün ixrac prosedurlarının sadələşdirilməsi.</p>			
2.	7.0.6. Tariflərin mürəkkəbliyi 1-7 (ən yaxşı)	61-ci yer, 85.0 bal	<p>Bu göstərici ölkənin tarif rejiminin mürəkkəbliyini ölçür. İndeks 1-dən (çox mürəkkəb) 7-yə qədər (mürəkkəb deyil) dəyişir. Tarifin mürəkkəbliyi dörd meyar üzrə ölçülür: tarifin paylanması, tarifin pik həddinin üstünlük təşkil etməsi, spesifik tariflərin üstünlük təşkil etməsi, fərqli tariflərin sayı. İndeks bu dörd meyarın normallaşdırılmış balının sadə orta göstəricisi kimi hesablanır.</p>	<p>Dövlət Gömrük Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində 2019-cu ilin nəticələri əsasında tətbiq olunan rüsumlarla bağlı qısa məlumatın (Azərbaycan və ingilis dillərində) yerləşdirilməsi və məlumatların (tətbiq olunan rüsumlar, pillələr, spesifik rüsumların əhatə dairəsi, hər bir rüsum dərəcəsinin əhatə etdiyi mal mövqələrinin sayı və digər zəruri məlumatlar) mütəmadi yenilənməsi istiqamətində aidiyyəti qurum tərəfindən işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən müvafiq dəstəyin göstərilməsi.</p>	İyul 2020-ci il	Dövlət Gömrük Komitəsi	<p>Fuad Məmmədov</p> <p>Fuad Quliyev</p>

3.	<p>7.0.5. Ticarət tarifləri (min:N/A-max: 26,95%)</p> <p>Global İnnovasiyalar İndeksi üzrə</p> <p>4.3.1 Tətbiq olunan ticarət tarifl</p>	<p>93-cü yer, 48.1 bal</p> <p>89-cu yer, 70.9 bal</p>	<p>Bu göstərici hesablanma nəticəsində müəyyən olunan orta çəkili tarif dərəcəsinin faizlə ifadəsidir. Tətbiq olunan orta çəkili tarif hər bir tərəfdaş ölkəyə uyğun olaraq idxal məhsulunun payı ilə ölçülən və effektiv tətbiq olunan dərəcələrin orta göstəricisidir. Tətbiq olunan tariflər gömrük orqanı tərəfindən idxal mallarına tətbiq olunan tarif dərəcələridir. Onlar milli gömrük orqanları tərəfindən xidməti inzibati məqsədlər üçün dərc olunan dərəcələrdir.</p> <p>Tətbiq olunan orta çəkili tariflər hər bir tərəfdaş ölkəyə uyğun olaraq idxal məhsulunun payı ilə ölçülən və effektiv tətbiq olunan dərəcələrin orta göstəricisidir. Məlumatlar altı rəqəmli, yaxud səkkiz rəqəmli səviyyədə ticarətin harmoniyalaşdırılmış sistemindən istifadə etməklə təsnifatlandırılır. Tarif xətti məlumatları əmtəə qruplarını və idxal çəkili müəyyən etmək üçün Standart Beynəlxalq Ticarət Təsnifatının (SITC) 3-cü versiyasının kodlarına uyğunlaşdırılmışdır. Mümkün hallarda, spesifik dərəcələr özlərinin ekvivalent dərəcələrinə və valorem ekvivalent dərəcələrinə konvertasiya olunmuş və orta çəkili tariflərin hesablanmasına daxil edilmişdir. İdxal çəkili Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Statistika Bölməsinin Əmtəə Ticarətinin (Comtrade)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri"nin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 17 noyabr tarixli 500 nömrəli Qərarına uyğun olaraq, ölkədə istehsalı olmayan bir sıra xammal və yarımfabrikatların gömrük rüsumlarının dərəcələrinin azaldılması imkanlarına baxılması; 2. Dövlət Gömrük Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində "Malların nomenklaturası" bölməsində məlumatların (Azərbaycan və ingilis dillərində) qüvvədə olan qanunvericilik aktlarına istinad edilərək mütəmadi yenilənməsi və daim nəzarətdə saxlanması istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara müvafiq dəstəyin göstərilməsi; 3. Ümumdünya Ticarət Təşkilatının (ÜTT) müvafiq məlumat bazalarında (www.tao.wto.org, www.tariffdata.wto.org) Azərbaycanın ticarət profilinin yenilənməsi məqsədilə ÜTT-nin aidiyyəti struktur bölməsi ilə əməkdaşlıq imkanlarına baxılması. 	<p>Mart-dekabr 2020-ci il</p>	<p>İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi</p>	<p>Gülçin Ələsgərova</p> <p>Fuad Quliyev</p> <p>Fuad Məmmədov</p> <p>Rəşad Həsənov</p> <p>Natiq Rəsulov</p>
----	---	---	--	---	-------------------------------	---	---

	Qlobal İmkanlar İndeksi üzrə Ticarət tarifləri	89-cu yer	məlumat bazasından istifadə edilməklə hesablanmışdır. Altrəqəmli yaxud səkkizrəqəmli məhsul səviyyəsində effektiv tətbiq olunan tarif dərəcələri hər bir əmtəə qrupu üzrə məhsullar üçün orta göstərici olaraq hesablanır, effektiv tətbiq olunan dərəcə mümkün olmadığı hallarda, ən çox üstünlük verilən ölkə dərəcəsi istifadə olunur.				
İqtisadi Azadlıq İndeksi							
4.	4.1. Ticarət azadlığı (0-100 bal)	74,6 bal	Ticarət azadlığı mal və xidmətlərin idxal və ixracına təsir edən tarif və qeyri-tarif tədbirlərinin (məhdudiyyətlərinin) dərəcəsinin məcmu ifadəsidir (ölçüsüdür). Bu göstərici iki məlumat əsasında müəyyən edilir: ticarət - orta çəkili tarif dərəcəsi və qeyri – tarif məhdudiyyətləri (NTBs). Ölkəyə daxil olan idxal malları müxtəlif tariflərlə üzləşir. Orta çəkili tarifi müəyyənləşdirilməsində hər bir mal üçün idxalın payına uyğun olaraq hər bir tarif üzrə çəkildən istifadə edilir. Orta çəkili tariflər tam olaraq kəmiyyət meyarlarıdır və aşağıdakı bərabərlikdən istifadə etməklə ticarət azadlığı üzrə baza balının hesablanmasını əhatə edir: $\text{Ticarət azadlığı} = 100 \frac{(\text{Tariff}_{\max} - \text{Tariff}_i)}{(\text{Tariff}_{\max} - \text{Tariff}_{\min})} - \text{NTB}_i$	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. Dövlət Gömrük Komitəsinin rəsmi internet sahifəsində 2019-cu ilin nəticələri əsasında orta çəkili tarif dərəcəsi, onun hesablanma qaydası, spesifik rüsumların advalor ekvivalenti və müvafiq qərarlarla “0 faiz” idxal rüsumu tətbiq olunan məhsulların idxal statistika məlumatlarının (Azərbaycan və ingilis dillərində) yerləşdirilməsi; 2. Azərbaycanda 2019-cu il üzrə real tətbiq olunan orta çəkili tarif dərəcəsi, “0 faiz” idxal rüsumu tətbiq olunan məhsulların (o cümlədən sərbəst ticarət sazişləri, investisiya təşviqi sənədi verilmiş hüquqi və fiziki şəxslər, sənaye parklarının rezidentləri və idxal gömrük rüsumlarından azad edilmiş digər kateqoriyalar ayrıca göstərilməklə) statistik göstəricilərinin Dünya Bankı və İTC-yə ötürülməsinin təmin edilməsi.	İyul 2020-ci il	Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Statistika Komitəsi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Fuad Məmmədov Fuad Quliyev Aida İbrahimova Gülçin Ələsgərova

Gömrük prosedurlarının təkmilləşdirilməsi və sahibkarların maarifləndirilməsi ilə bağlı digər tədbirlər

5.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bütün gömrük xidmətlərini əhatə edən mobil proqram tətbiqinin (əməliyyatların həyata keçirilməsi üçün) yaradılması; 2. Elektron gömrük sisteminin operativ fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə təkmilləşdirmə işlərinin həyata keçirilməsi; 3. Gömrük mütəxəssislərinin peşəkarlıq səviyyələrinin artırılması istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi. 	Mart-noyabr 2020-ci il	Dövlət Gömrük Komitəsi, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Fuad Məmmədov Fuad Quliyev Əbdül Əliyev Nigar Nuriyeva Gülçin Ələsgərova İşçi qrupun digər aidiyyəti üzvləri
6.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Sahibkarların xarici ticarət sahəsi üzrə bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə onlara təlimlərin, o cümlədən onlayn təlimlərin (ticarət qanunvericiliyi, gömrük prosedurları, o cümlədən daxilə emal xüsusi gömrük proseduru, elektron sistemlərdən istifadə qaydaları və digər mövzularda) keçirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi.</p>	Mart-noyabr 2020-ci il	İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi	Gülçin Ələsgərova Fuad Məmmədov Fuad Quliyev Elşən Qurbanov İşçi qrupun digər aidiyyəti üzvləri
Yerli və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığın gücləndirilməsi							
7.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Beynəlxalq reytinglər üzrə sorğularda iştirak edən şirkətlərlə (rezident və qeyri-rezident) müvafiq sahədə mütəmadi əməkdaşlığın təmin olunması</p>	Mart-aprel 2020-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri
8.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	<p>Hesabat hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədəki mövcud göstərici və ya qanunvericilik tələbi barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırmaqla onlara çatdırılması.</p>	Mart-aprel 2020-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri